

Předmluva k 1. vydání	27
Předmluva k 2. vydání	28
Předmluva k 3. vydání	30
Předmluva k 4. vydání	31
Ú V O D	33
Vývoj vnitřního lékařství	33
Vývoj českého vnitřního lékařství	42
Obsah a úkol vnitřního lékařství	45
I. NAKAŽLIVÉ NEMOCI	47
Laboratorní vyšetření	48
A. Virová onemocnění	49
Influenza, chřipka	50
Katary horních cest dýchacích	53
Coryza acuta, nachlazení	53
Infekce APC (Rowe 1953 — adenoid-pharyngeal-conjunctivitis)	55
Hepatitis epidemica, infekční zánět jater	55
Sérová žloutenka, inokulační žloutenka	58
Infekční mononukleosa	59
Infekční lymfocytosa	61
Morbilli, spalničky	61
Rubeola, zarděnky	63
Vzácnější exantémové nemoci	64
Filatovova—Dukesova nemoc, čtvrtá nemoc	64
Erythema infectiosum, pátá nemoc	65
Exanthema subitum, šestá nemoc	65
Variola, pravé neštovice	65
Vakcinace, ochranné očkování proti neštovicím	66
Varicella, plané neštovice	67
Herpes zoster, pásový opar	68
Herpes simplex, opar	68
Parotitis epidemica, příušnice	69
Apthae epizooticae (stomatitis epidemica), slintavka, kulhavka	70
Koxsackiosy	71
Onemocnění ECHO-viry	72
Epidemické zimní zvracení	72
Virové encefalitidy	73
Economova encefalitis	73
Inklusní encefalitis	74
Československá encefalitis	74
Ruská jaroletní encefalitis	76
Louping-ill	76

V Evropě vzácné virové encefalitidy	76
Saintlouiská encefalitis	76
Koňská encefalitis	76
Japonská encefalitis	76
Australská encefalitis (nemoc X)	76
Poliomyelitis anterior acuta, dětská obrna	76
Armstrongova choriomeningitis	80
Rabies, vzteklina	80
Febris haemorrhagica, hemoragická horečka	82
Žlutá zimnice	82
Horečka dengue	83
Febris pappatasii, horečka papatači	83
Bedsonie	84
Psittacosis, papouščí nemoc	84
Ornithosis	85
Lymphogranuloma venereum	85
Nemoc z kočičího škrábnutí	86
Primární atypické pneumonie	86
B. Rickettsiosy	87
Typhus exanthematicus, skvrnivka	88
Queenslandská horečka	91
Brillova nemoc	92
Rickettsiosy v Evropě neobvyklé	92
Rickettsiosis murium, myší tyfus	92
Horečka Skalistých hor	92
Marseillská horečka	93
Jihoafrická horečka	93
Horečka tsutsugamushi	93
Scrub typhus	93
Rickettsiové neštovice	93
Febris quintana, volyňská horečka	93
C. Kokové infekce	94
Streptokokové infekce	94
Angina streptococcica, streptokoková angina	94
Scarlatina, spála	94
Erysipelas, růže	97
Febris rheumatica, revmatická horečka	98
Stafylokokové infekce	104
Sepsis, sepse	106
Meningitis cerebrospinalis epidemica, epidemický zánět mozkových blan	107
Gonorrhoea, kapavka	112
D. Bacilární infekce	113
Typhus abdominalis, břišní tyfus	113
Paratyfus	119
Alimentární infekce a intoxikace	120
Bacilární dysentérie, bacilární úplavice	124
Brucellosis, undulující horečka	125
Botulismus	128
Difterie, záškrt	129
Listeria	131
Tetanus, strnutí	131

Stenosa aortálního ústí	451
Trikuspidální vady	454
Vady plicnice	455
Myocarditis acuta, prudký zánět srdečního svalu	455
Endomyokardiální fibrosa a idiopatická kardiomyopatie	457
Pericarditis exsudativa, zánět osrdečnicku s výpotkem	458
Pericarditis adhesiva, srůsty osrdečnicku	462
Endocarditis lenta, loudavý zánět srdeční nitroblány	465
Akutní bakteriální endokarditis	468
Nádory srdce	468
Aneurysma aortae, výduť aorty	468
Aneurysma dissecans aortae	472
Morgagniho—Adamsův—Stokesův syndrom	473
Arteriosklerosa, zkrmatění tepen	475
Ischemická choroba srdeční	477
Angina pectoris	477
Koronární trombosa, infarkt myokardu	480
Ictus apoplecticus, náhlá cévní příhoda ústředního nervstva	486
Hypertensní nemoc	489
Hypotense, nízký krevní tlak	496
Cor pulmonale	496
Cor pulmonale chronicum	497
Cor pulmonale acutum	498
Cor pulmonale subacutum	498
Neurocirkulační astenie	498
Nemoci periferních cév	500
Spastické vaskulitidy	500
Akrocyanosa	500
Raynaudova nemoc	500
Raynaudův fenomen	501
Obliterující arteriopatie	502
Arteriosklerotické zúžení arterií	502
Thrombangiitis obliterans, Buergerova—Winiwarterova choroba	503
Bezпульsová nemoc, Takayasuův syndrom	504
Nemoci žil	504
Thrombosis venarum, žilní trombosa. Phlebitis, zánět žil	504
Varices cruris, žilní městky	505
Nemocenění lymfatických cév	506

VI. NEMOCI DÝCHACÍHO ÚSTROJÍ 507

Vyšetřování dýchacího ústrojí	509
Aspekce	509
Palpace	509
Perkuse	509
Poslech	510
Spirometrické vyšetření	510
Vyšetření sputa	512
Rentgenologické vyšetření plic	513
Bronchografie	516
Bronchoskopie	518

Respirační insuficience	518
Nemoci průdušek	520
Bronchitis acuta, prudký zánět průdušek	520
Bronchitis chronica, vleklý zánět průdušek	520
Bronchitis fibrinosa	523
Bronchiektasie, rozšíření průdušek	524
Carcinoma bronchogenes, rakovina průdušek	528
Benigní nádory bronchů	535
Asthma bronchiále, záducha	435
Emphysema pulmonum, rozedma plic	540
Pneumothorax, hrudní plynatost	543
Atelectasis, kolaps plice	545
Nemoci pohrudnice	546
Pleuritis sicca, suchý zánět pohrudnice	546
Pleuritis exsudativa, zánět pohrudnice s výpotkem	547
Empyema thoracis, hnisavý zánět pohrudnice	551
Pleuritis adhesiva, pohrudniční srůsty	551
Nemoci plicního parenchymu	552
Bronchopneumonie, lalúčkový, ložiskový, katarální zánět plic	652
Pneumonia lobaris, lalokový zánět plic	555
Alveolární plicní proteinosa	561
Abscessus pulmonum, plicní hlíza, absces	562
Difusní intersticiální fibrosa plic	564
Pneumoconiosis, zaprášení plic	564
Silicosis	565
Wegenerova granulomatosa	570
Idiopatická plicní hemosiderosa	570
Plicní cysty	571
Některé oběhové poruchy v plicích	573
Embolia arteriae pulmonalis, infarctus pulmonum. Embolie plicnice, plicní infarkt	574
Tuková embolie	576
Vzduchová embolie	576
Plicní hemangiom	577
Tumor mediastini, mezihrudní nádory	577
Plicní tuberkulosa	581
Příčina a patogenese tuberkulózy	584
Klasifikace plicní tuberkulózy	587
Klinický obraz plicní tuberkulózy	588
Objektivní nález	589
Klinické formy tuberkulózy	590
Laboratorní vyšetření	593
Mikrobiologická diagnostika tuberkulózy	593
Rentgenologické vyšetření plicní tuberkulózy	594
Tuberkulinová zkouška	596
Prognosa	599
Léčení tuberkulózy	599
Úprava životosprávy	599
Symptomatické léčení	600
Antituberkulotika	600
Kolapsoterapie	602

Resekce plíc	604
Prevence tuberkulózy	604

VII. NEMOCI LEDVIN 606

Výskyt a zdravotnický význam nemocí ledvin	606
Funkce ledvin	606
Rozdělení ledvinových nemocí	607
Vyšetření ledvin	609
Fysikální vyšetření	609
Laboratorní vyšetření	609
Vyšetření moči	609
Množství moči	609
Vzhled moči	610
Proteinurie	610
Výskyt a genese proteinurie	611
Krev a krevní barvivo	611
Vylučování fenolsulfoftaleinu	611
Močový sediment	611
Vyšetření krve	614
Nebílkovinný dusík	614
Clearančové testy	614
Clearance inulinu	614
Clearance endogenního kreatininu	614
Diodrastová clearance	615
Plasmatické bílkoviny	615
Lipémie a cholesterolémie	617
Alkalická rezerva	617
Chlorémie	617
Pyelografie (descendentní, vylučovací)	617
Biopsie ledvin	617
Aortografie	617
Pneumoretroperitoneum	617
Renografie	618
Uremie, selhání ledvin	618
Uraemia chronica, chronická uremie	618
Uraemia acuta, akutní uremie	620
Akutní anurie	621
Poruchy glomerulů	622
Nephritis acuta, prudký zánět ledvin	622
Chronické nefritidy	626
Nephritis subacuta	627
Nephritis subchronica	627
Nephritis chronica	628
Nefrotický syndrom. Glomerulonefrosy	629
Lipoidní nefrosa	630
Amyloidní nefrosa	631
Interkapilární diabetická glomerulosklerosa, Kimmelstielův—Wilsonův syndrom	631
Nephropathia gravidarum	631
Poruchy tubulů	633

Funkční poruchy tubulů	633
Cystinurie	633
Fosfaturie	634
Renální diabetes	634
Renální diabetes insipidus	634
Syndrom de Toniho—Fanconiho (cystinosis)	634
Hyperchloremická acidosa (syndrom Lightwoodův—Albrightův)	634
Sekundární funkční poruchy tubulů	634
Galaktosémie	634
Wilsonova nemoc (hepatolentikulární degenerace)	635
Hartnupova nemoc	635
Nekroticko-degenerativní poškození tubulů	635
Bez funkční poruchy	635
S funkční poruchou	635
Akutní tubulární nekrosa	635
Crush-syndrom	635
Intersticiální nefritida	636
Pyelonefritida	636
Akutní pyelonefritida	636
Chronická pyelonefritida	637
Cévní poruchy ledvin	638
Nefrosklerosa	638
Benigní nefrosklerosa	638
Maligní nefrosklerosa	638
Bilaterální kortikální nekrosa ledvin	639
Stenosa renální tepny	639
Infarkt ledviny	639
Pasivní překrvení ledvin	640
Překrvení ledvin při slabosti srdce	640
Ortostatická albuminurie	640
Trombosa ledvinných žil	640
Nephrolithiasis, ledvinné kaménky	641
Nádory ledvin	643
Nádory ledvinné pánevky	644
Vrozená polycystická ledvina	645

VIII. NEMOCI TRÁVICÍHO ÚSTROJÍ 647

Vyšetření trávicí trubice	647
Fysikální vyšetření	648
Laboratorní vyšetření	648
Žaludeční šťáva	648
Žaludeční sekrece	648
Regulace žaludeční sekrece	648
Vyšetření žaludeční šťávy	649
Acidita žaludeční šťávy	649
Vyšetření sekreční kapacity žaludku	650
Krev	651
Žluč	651
Fermenty	651
Elektroforesa žaludeční šťávy	651

	Duodenální sondáž	651
	Vyšetření stolice	651
	Gastroskopie a gastrobiopsie	652
	Rektoskopie	653
	Rentgenologické vyšetření trávicí trubice	653
	Rtg žaludku	653
	Irigoskopie	653
Nemoci jícnu		653
	Benigní striktury jícnu	654
	Achalasia oesophagi, cardiospasmus	655
	Herniae diaphragmatis, brániční kýly	655
	Diverticula oesophagi, divertikuly jícnu	657
	Postižení jícnu u sklerodermie	658
	Carcinoma oesophagi, rakovina jícnu	658
Nemoci žaludku a duodena		659
	Gastritis	659
	Gastritis acuta	659
	Gastritis chronica (atrophica)	660
	Žaludeční neuroza	661
	Ulcus ventriculi, vředová nemoc	661
	Ulcus duodeni, duodenální vřed	667
	Dumping-syndrom	668
	Carcinoma ventriculi, rakovina žaludku	669
	Polyposis ventriculi	675
	Zollingerův—Ellisonův syndrom	676
	Exsudativní gastroenteropatie	676
Nemoci střeva		676
	Malabsorpční syndrom	676
	Tropická sprue	677
	Steatorrhoea idiopathica, domácí sprue	678
	Celiakie dětí	679
	Enteritis regionalis, Crohnova nemoc	679
	Funkční poruchy střevní	681
	Kvasná dyspepsie	681
	Hnilobná dyspepsie	681
	Alergické průjmy	682
	Diverticulosis intestini	682
	Nádory tenkého střeva	683
	Argentaffinoma, karcinoid tenkého střeva	683
Nemoci tlustého střeva		684
	Colitis ulcerosa, vředový zánět tlustého střeva	684
	Colitis mucosa, dráždivý tračník	688
	Colitis tuberculosa, střevní tuberkulóza	688
	Kolidy z karence	689
	Alergická kolitis	689
	Polyposis intestini	689
	Carcinoma colonis, rakovina tlustého střeva	690
	Zácpa, obstipace	692

Význam nemocí jater a žlučových cest	694
Ikterus, žloutenka	694
Přehled žloutenek	697
Prehepatický ikterus	697
Hepatální ikterus	698
Posthepatální ikterus	698
Vyšetření jater	699
Laboratorní jaterní zkoušky	699
Vyšetření moči	699
Vyšetření krve	700
Zkoušky založené na poruše plasmatických bílkovin	700
Flokulační zkoušky	700
Zkoušky založené na detoxikační a vylučovací schopnosti jater	701
Cena biochemických jaterních testů	703
Jaterní biopsie	704
Lienoportografie	705
Laparoskopie	705
Měření portálního tlaku	705
Nemoci jater	705
Selhání jater	705
Toxické poškození jater	708
Alimentární toxické vlivy	708
Medikamentosní poškození jater	708
Průmyslové otravy spojené s iktérem poškozením jater	709
Náhodné otravy	710
—	
Icterus intermittens juvenilis	710
Dubinův—Johnsonův syndrom	711
Hepatitis, zánět jater	711
Hepatitis chronica, chronický zánět jater	711
Cirrhosis hepatis	712
Atrofická Laënnecova cirrhosa	714
Hanotova hypertrofická cirrhosa	719
Biliární cirrhosa	719
Nemoci jaterního oběhu	720
Obstrukce portální žíly	721
Akutní obstrukce portální žíly	721
Chronická obstrukce portální žíly	721
Bantiho syndrom	721
Infarkt jater	721
Cruveilhierův—Baumgartenův syndrom	722
Buddův—Chiariho syndrom, trombotický uzávěr jaterních žil	722
—	
Wilsonova hepatolentikulární degenerace	722
Haemochromatosis	723
Polycystická játra	724
Primární rakovina jater	725
Metastasy do jater	725
Nemoci žlučových cest	726

Cholecystitis, zánět žlučníku	727
Cholecystitis acuta, prudký zánět žlučníku	727
Cholecystitis acuta catarrhalis	727
Cholecystitis acuta purulenta	728
Cholecystitis subacuta, cholesterolosis vesicae fellae	728
Cholecystitis chronica	728
Cholelithiasis, žlučové kaménky	729
Cholangioitis purulenta	734
Rakovina žlučových cest	734
Rakovina žlučníku	734
Rakovina extrahepatických žlučových cest	735
Rakovina Vaterovy papily	736
Nemoci pankreatu	737
Zevní sekrece pankreatu	737
Akutní pankreatitis	738
Chronická pankreatitis	739
Cysta pankreatu	740
Cystická fibrosa pankreatu	741
Lithiasis pancreatis, pankreatické kaménky	741
Carcinoma pancreatis, rakovina pankreatu	742
X. NEMOCI POHYBOVÉHO ÚSTROJÍ	744
Nemoci kloubní a revmatické	744
Artritidy infekčního původu	746
Artritidy způsobené známým infekčním agens	746
Pyogenní artritidy	746
Meningokoková polyarthritis	747
Pneumokoková arthritis	747
Arthritis při brucelose	747
Luetická arthritis	748
Tuberkulózní arthritis	748
Artritidy neznámého původu	748
Progresivní chronická arthritis, revmatoidní arthritis	748
Ostatní odrůdy progresivní artritidy	755
Psoriatická arthritis	755
Stillova nemoc	755
Felytho syndrom	755
Spondylarthritis ankylopoetica, Bechtěrevova nemoc	755
Osteoarthritis deformans	757
Artropatie u hemofilie	759
Mimokloubní revmatismy	760
Fibrositis	760
Calcinosis, vápenná dna	761
Syndrom ruka—rameno	761
Ostitis deformans, Pagetova nemoc	762
Kolagenosy	762
Lupus erythematosus	763
Periarteriitis nodosa	764
Dermatomyositis	764
Sclerodermia	766

Arteriitis temporalis	766
Recidivující nehnisavá panniculitis, Weberova—Christianova nemoc	767
Sjögrenův syndrom	767
Vrozené poruchy vaziva	767
Marfanův syndrom	767
Osteogenesis imperfecta	767
Ehlersův-Danlosův syndrom	768

XI. POŠKOZENÍ FYSIKÁLNÍMI A CHEMICKÝMI ČINITELI 769

Vliv fyzikálních činitelů	769
Vliv horka na organismus	769
Tepelná hypertermie, úpal	769
Termogenní (tepelná) anhidrosa	769
Tepelná vyčerpanost	770
Úžeh	770
Popálení	770
Vliv chladu na organismus	771
Zákopová noha	772
Utonutí	772
Kesonová nemoc	773
Úraz elektrickým proudem	773
Nemoc ze záření	774
Vliv chemických činitelů	775
Otravy	775
Otravy některými běžnějšími jedy	776
Jedovaté plyny	776
Otrava kyslíčikem uhelnatým	776
Otrava kyslíkem	778
Otrava organofosfáty	778
Otrava amoniakem	778
Otrava benzenem	778
Otrava sirouhlíkem	778
Otrava kyanidy	778
Otrava sirovodíkem	779
Otrava kyslíčikem uhličitým	779
Zasažení bojovými plyny	779
Slzné plyny	779
Dusné plyny	779
Zpuchýřující plyny	779
Hypnotika	779
Otrava morfinem	779
Otrava barbituráty	779
Otrava ataraktiky	780
Alkoholy a příbuzné látky, Rozpuštědla	780
Otrava acetonem	780
Otrava karbonditetrachloridem	780
Otrava benzínem	780
Otrava trichlorethylenem	780
Otrava methylalkoholem	780
Otrava ethylenglykolem	780

Otrava methylchloridem	781
Otrava formaldehydem	781
Otrava ethylalkoholem	781
Otrava chloroformem	781
Salicyláty, analgetika, antipyretika	781
Otrava acetanilidem	781
Otrava chininem	782
Otrava acidum acetylosalicylicum a ostatními salicyláty	782
Fenoly	782
Otrava anilinem	782
Otrava fenolem	782
Otrava dinitrobenzenem	782
Otrava naftalinem	782
Žiraviny	782
Acidum aceticum	782
Kyselina chromová	783
Kyselina oxalová	783
Kovy a metaloidy	783
Otrava antimonem	783
Otrava arsenem	783
Otrava beryliem	783
Otrava kobaltem	783
Otrava solemi železa	784
Otrava olovem	784
Otrava fosforem	784
Otrava manganistanem draselným	784
Otrava thaliem	784
Otrava solemi rtuťi	784
Křečové jedy	784
Otrava amfetaminem	784
Otrava kokainem	784
Otrava DDT	785
Otrava adrenalinem	785
Otrava strychninem	785
Rostlinné jedy	785
Otrava atropinem	785
Otrava kolchicinem	785
Otrava nikotinem	785
Otrava námelovými preparáty	785
Otrava kyselinou lysergovou	786
Jiné látky	786
Otrava baryem	786
Otrava jodem	786

VĚCNÝ REJSTŘÍK 787

JMENNÝ REJSTŘÍK 813

	Anthrax, uhlák	134
	Malleus, vozhrývka	136
	Melioidosis	136
	Pertussis, černý, davný, zádušný kašel	137
	Lepra, malomocenství	138
	Asijská cholera	139
	Pestis, mor	140
	Tularémie, zaječí nemoc	141
E.	Spirochétové infekce	142
	Syphilis, lues	142
	Febris recurrens, návratný tyfus	144
	Sodoku, horečka z krysiho kousnutí	145
	Leptospirozy	146
	Morbus Weili, Weilova nemoc	146
	Leptospirozy anikterické	147
F.	Protozoární infekce	148
	Malaria, malárie	148
	Amoebiasis, amébová dysentérie	155
	Lambliasis	157
	Toxoplasmosis	158
	Trypanosomiáza, spavá nemoc	159
	Chagasova nemoc	160
	Kala-Azar	161
	Pneumocystová pneumonie	162
G.	Mykomy, plísněná onemocnění	162
	Actinomycosis	162
	Zemědělská plíseň	163
	Candidosis (moniliasis), kandidóza	164
	Vzácnější mykomy	166
	Coccidiomycosis (coccidiosis)	166
	Torulosis	169
	Aspergillosis	169
	Geotrichosis	169
	Histoplasmosis	170
H.	Metazoární infekce	170
Parasiti		170
	1. Nematelminthes, hlístové oblí	171
	Nematodes	171
	Ascaris lumbricoides, škrkavka	171
	Enterobius vermicularis, roup	172
	Strongyloides stercoralis, střevní hádátka	173
	Ankylostoma duodenale, měchovec	173
	Trichocephalus trichiura, tenkohlavec	174
	Trichinella spiralis, svalovec	174
	Wuchereria bancrofti a W. malaya, vlasovec	175
	2. Plathelminthes, hlístové ploší	175
	Cestodes, tasemnice	175
	a) Cyklophyllidea	175
	Taeniarhynchus saginatus, tasemnice bezbranná	175
	Taenia solium, tasemnice dlouhočlenná	176

Echinococcus granulosus a E. multilocularis, tasemnice jaterní	176
Hymenolepis nana a h. diminuta	178
b) Pseudophyllidea	178
Dibothriocephalus latus, škulovec	178
Trematodes, motolice	179
Schistosoma haematobium	179
Schistosoma mansoni	179
Schistosoma japonicum	179
Clonorchis sinensis	179
Fasciola hepatica	180
Paragonimus westermani	180
Jedovatí živočichové	181
Bodnutí včelou (vosou)	181
Uštknutí hadem	181

II. NEMOCI METABOLISMU A VÝŽIVY 183

Diabetes mellitus, cukrovka	183
Operační příprava diabetika	197
Těhotenství při cukrovce	197
Hyperinsulinismus	198
Obesitas, otylost	198
Intestinální lipodystrofie, Whippleova nemoc	201
Enzymopatie	202
Arthritis urica, dna	203
Alkaptonurie a ochronosis	206
Fenylketonurická oligofrenie	206
Porphyria, porfyrie	207
Porphyria congenita (erythro poetica)	207
Porphyria hepatica	208
Diabetes renalis, renální diabetes	208
Syndrom de Toniho—Fanconiho	209
Thesaurismosy	209
Gaucherova nemoc	210
Niemannova—Pickova choroba	210
Amaurotická idiotie	211
Handova—Schüllerova—Christianova choroba	211
Viscerální xanthomatosa	211
Idiopatická hyperlipemie	211
Idiopatická hypercholesterolémie	212
Tangierská nemoc	212
Acanthocytosis	212
Choroba v. Gierkeho (v. Creveld), glycogenosis	212
Gargoylismus	213
Amyloidosis	213
Dehydratace	215
Vodní dehydratace	217
Solná dehydratace	218
Hypokalémie	219
Periodická rodinná paralýsa	221
Porucha acidobasické rovnováhy	221

Poruchy výživy	223
Dietní zásady	224
Podvýživa, hladovění	225
Avitaminosy	226
Avitaminosa A, xerofthalmie	228
Avitaminosa B ₁ , beri-beri	228
Avitaminosa PP, pelagra	228
Avitaminosa B ₂ , ariboflavinosis	229
Avitaminosa C, skorbut, kurděje	229
Avitaminosa D, rachitis	230
Avitaminosa E	231
Hypervitaminosy	231
Hypervitaminosa A	231
Hypervitaminosa D	231

III. NEMOCI ŽLÁZ S VNITŘNÍ SEKRECÍ 232

Vyšetření endokrinních nemocí	234
Basální metabolismus	234
Biologické a chemické určování hormonů	234
Hormony adenohipofysy	234
Folikulární hormony	235
Androgenní hormony	236
Hormony kůry nadledvin	236
Určení chromosomového pohlaví	237
Nemoci hypofysy	237
Akromegalie	239
Gigantismus, obří růst	242
Cushingova nemoc	243
Hypofysární nanismus, pituitární trpaslictví	243
Simmondsova nemoc	245
Syndrom chromofobního adenomu	246
Diencefalo-hypofysární syndromy	247
Dystrophia adiposogenitalis, Fröhlichův syndrom	247
Laurenceův—Moonův—Biedlův syndrom	249
Diabetes insipidus	249
Macrogenitosomia praecox (Pelizzioův syndrom)	251
Nemoci nadledvin	252
Kúra nadledvin	252
Hyperfunkce kůry nadledvin	253
Cushingův syndrom	255
Adrenogenitální syndrom	258
Adrenogenitální syndrom dospělých	258
Prepubertální adrenogenitální syndrom	258
Kongenitální adrenogenitální syndrom	258
Aldosteronismus	259
Primární aldosteronismus	259
Sekundární aldosteronismus	259
Hypofunkce kůry nadledvin	260
Addisonova nemoc. Chronická insuficience nadledvin	260
Užití korových hormonů u jiných nemocí než nadledvinových	262

	Waterhouseův—Friderichsenův syndrom	263
	Onemocnění dřeně nadledvin	264
	Feochromocytom	264
Nemoci štítné žlázy		266
	Laboratorní vyšetření tyreopatií	267
	Struma, vole	267
	Hypertyreosa, Basedowova nemoc	272
	Myxedém, hypotyroidismus u dospělých	275
	Kretenismus	277
Nemoci příštítných tělísek		278
	Primární hyperparathyroidismus	280
	Polyostotická fibrosní dysplasie, Albrightova nemoc	282
	Hypoparathyroidismus, tetanie	282
	Pseudohypoparathyroidismus	285
	Pseudopseudohypoparathyroidismus	285
Nemoci thymu		285
	Nádory thymu	285
	Myasthenia gravis pseudoparalytica	285
	Status thymolymphticus (Paltauf)	287
Endokrinní onemocnění gonád		287
	Intersexualita, oboupohlavnost	287
	Gonadální dysgenese	290
	Klinefelterův syndrom	291
	Superfeminace	292
	Gynekomastie	292
Endokrinní onemocnění testis		292
	Pubertas praecox	293
	Endokrinní nádory varlat	294
	Kryptorchismus, vadný sestup varlat	294
	Hypogonitismus, hypogonadismus	294
	Eunuchoidismus	295
	Klimaktérium virile	295
	Carcinoma prostatae, rakovina prostaty	296
Endokrinní poruchy ovarií		296
	Hypofunkce ovaria, hypogonadismus u ženy	298
	Steinův—Leventhalův syndrom (1935)	299
	Klimaktérium, menopauza	299
	Hirsutismus	300
	Inkreční nádory ovarií	300
IV. KREVŇÍ NEMOCI		301
	Vyšetření u krevních nemocí	302
	Laboratorní vyšetření	302
Nemoci červené krevní složky		304
	Anémie, chudokrevnost	305
	Anémie z vadné krevtvorby (dyshemopoetické)	305
	Anémie z nedostatku železa (sideropenické)	305
	Idiopatická hypochromní anémie	308
	Hypochromní anémie u nemocí trávicího ústrojí	310
	Anémie po operacích na trávicím ústrojí	310

Hypochromní anémie při ankylostomiase	310
Hypochromní anémie u idiopatické steatorey	310
Chlorosa, blednička	310
Hypochromní anémie dětí	310
Sideroachrestické anémie	311
Anémie z nedostatku vitamínu B ₁₂ a kyseliny listové	311
Anaemia perniciosa, zhoubná chudokrevnost	312
Makrocytární anémie u nás častější	316
Megaloblastická anémie těhotných	316
Anémie při nemocech trávicího ústrojí	316
Anémie po lécích	317
Anémie při nemocech jater	317
Anémie při myxedému	317
Hemolytický ikterus	317
Anémie u idiopatické steatorey	317
Makrocytární anémie u nás neobvyklé	317
Anémie při nákaze škulovcem	317
Anémie při sprue	317
Pelagra	317
Nutritivní makrocytární tropická anémie	318
Dyshemopoetické anémie z útlumu dřeně	318
Idiopatická aplastická a hypoplastická pancytopenie	318
Útlum chemickými látkami a léky	319
Anémie z ionizačního záření	320
Anémie u chronických infekcí	320
Anémie u ledvinových chorob	320
Myelofitické anémie	321
Osteomyeloretikulosa	321
Albersova—Schönbergova nemoc	322
Hypersplenismus	323
Anémie ze zvýšené ztráty krve	323
Akutní posthemoragická anémie	324
Chronická posthemoragická anémie	324
Hemolytické anémie	324
Extrakorpuskulární hemolytické anémie	325
Infekční hemolytické anémie	325
Kokové infekce	325
Plynatá flegmóna	325
Malárie	326
Bartonellosis	326
Chemicko-toxické hemolytické anémie	326
Otrava olovem	326
Jiné hemolytické látky	327
Hemolysa z fyzikálních příčin	327
Hemolysa způsobená přítomností hemolysinů	327
Chladová hemoglobinurie	327
Pochodová hemoglobinurie	327
Noční hemoglobinurie	327
—	
Paralytická (idiopatická) myoglobinurie	328
Paroxysmální myoglobinurie (Haffkrankheit)	328

Crush-syndrom	328
—	
Autoimunní hemolytické anémie	328
Získaný hemolytický ikterus (Hayemův—Widalův typ)	328
Erythroblastosis fetalis	329
Intrakorpuskulární hemolytické anémie	329
Hemolysa z poruchy erytrocytů	329
Vrozený hemolytický ikterus	329
Ledererova akutní febrilní anémie	331
Hemoglobinopatie	331
Srpková anémie	331
Thalassaemia	331
Polycythaemia (polyglobulie)	332
Polycythaemia vera	332
Erythrocytosis	334
Erytreimické myelosity	334
Akutní erytreimická myelosa	334
Chronická erytreimická myelosa	334
Nemoci bílé krevní složky	335
Agranulocytosa	335
Hemoblastosy a retikulosity	336
Leukémie, bělokrevnost	337
Chronická myeloidní leukémie	338
Chronická lymfatická leukémie	339
Akutní (blastická) leukémie	340
Vzácnější formy leukémií	342
Monocyturní leukémie	342
Eosinofilní leukémie	342
Basofilní leukémie	342
Neutrofilní leukémie	342
Megakaryocyturní leukémie	342
Leukemická erythrodermie	342
Plasmocelulární leukémie	342
Leukosarkom (sarkoleukémie)	342
Chlorom (chloroleukémie)	342
—	
Mikuliczův syndrom	343
Leukemoidní krevní obrazy	343
Myelom	343
Makroglobulinémie	346
Kryoglobulinémie	346
Agamaglobulinémie	347
Analbuminémie	347
Bisalbuminémie	347
Hodgkinova nemoc, maligní lymfogranulom	347
Velkofolikulární lymfoblastom	351
Lymfosarkom	351
Retikuloendoteliální sarkom, retotelosarkom	351
Sarkoidosis	353
Krvácivé stavy	355
Protisrážlivé léky	358

Laboratorní vyšetření krvácivých stavů	359
Rozdělení krvácivých stavů	359
Porucha krevní složky koagulačního systému	360
Trombopenické purpury	360
Purpura trombocytopenica idiopathica, idiopatická trombocytopenická purpura	360
Hemoragická trombocytémie	362
Funkční insuficience trombocytů	362
Typ Glanzmannův—Naegeliho	362
Typ v. Willebrandův—Jürgensův	362
Hemofilie	362
Poruchy fibrinogenu	364
Hemoragická afibrinogenémie	364
Získané hypofibrinogenémie	364
Defekty protrombinového komplexu	365
Heparinémie	865
Porucha cévní složky koagulačního systému	365
Teleangiectasia hereditaria haemorrhagica, Renduova—Oslerova nemoc	365
Alergická purpura	366
Ostatní cévní purpury	366
Trombotická trombocytopenická purpura	367

V. NEMOCI OBĚHU 368

Vyšetření oběhových nemocí	369
Anamnesa	369
Fyzikální vyšetřování	370
Aspekce (pohled)	370
Palpace (pohmat)	372
Perkuse (poklep)	373
Auskultace (poslech)	373
Srdeční ozvy	373
Srdeční šelesty	374
Instrumentální vyšetření oběhových nemocí	375
Měření krevního tlaku	375
Rentgenologické vyšetření srdce	376
Změny jednotlivých srdečních oddílů	380
Kalcifikace	381
Plíce	382
Elektrokardiografické vyšetření	382
Fysiologické poznámky	382
Technické poznámky	385
Popis křivky EKG	386
Artefakty na křivce EKG	388
Základní elektrokardiografické obrazy	388
Blokáda Tawarova raménka	388
Změny při infarktu myokardu	390
Digitalisové změny	391
Změny při perikarditidě	394
Změny při angině pectoris	394

Arytmie, poruchy srdečního rytmu	394
Sinusové arytmie	396
Sinoaurikulární blokáda	396
Arytmie z předčasných kontrakcí	396
Arytmie z blokády	398
Arytmie z krouživé kontrakce	401
Paroxysmální tachykardie	401
Preexcitace, Wolfův—Parkinsonův—Whiteův syndrom	402
Zásady při posuzování EKG	403
Funkční vyšetření oběhu	404
Cévkování srdce	405
Decompensatio cordis, srdeční slabost	405
Kolaps. Periferní oběhová slabost. Mdloby	415
Benigni synkopa	415
Reflexní kolaps	416
Kolaps u infekčních chorob	416
Traumatický kolaps	417
Vrozené srdeční vady	418
Acyanotická skupina (bez zkratů)	421
Dextrocardia	421
Anomálie perikardu, šlašinek a chlopní	421
Coarctatio aortae (typ dospělých). Zúžení isthmus aorty	421
Coarctatio aortae (typ dětský)	424
Anomálie aorty	425
Pravostranný oblouk aorty	325
Anomálie podklíčkových tepen	425
Dvojitý oblouk aorty	425
Vrozená stenosa aortálního ústí	426
Prostá stenosa plicnice	426
Ectopia cordis	426
Skupina s pozdní cyanosou. (Zkrat zleva doprava)	427
Ductus arteriosus (Botalli) apertus, otevřená spojka tepenná	427
Defekt septa předsíní	429
Defekt septa komorového (Rogerova nemoc)	431
Defekt aortálního septa	432
Anomální vyústění plicních žil	432
Anomálie věnitých tepen	433
Skupina s časnou cyanosou. (Zkrat zprava doleva)	433
Eisenmengerův komplex	433
Fallotova tetralogie	435
Transposice velkých cév	437
Cor triloculare biatriatum	438
Trikuspidální atresie	438
Vzácné vrozené srdeční vady	438
Ebsteinova anomálie	438
Fibroelastosis	439
Získané srdeční vady	439
Chlopenní vady srdeční	439
Insuficience mitrální chlopně	440
Stenosis valvulae mitralis. Zúžení mitrální chlopně	443
Nedomykavost aortálních chlopní	449